

Nieuwsbrief van Fêste Grûn Dongeradiel - april 2018

redactie : festegrun@gmail.com

website : www.festegrun.nl

KvK-nummer : 66752752

IBAN : NL70 RBRB 0943 7221 52

Facebook : Feste Grun

Volgende nieuwsbrief verschijnt in augustus 2018

Met dit viermaandelijks nieuwsblad wil stichting Fêste Grûn Dongeradiel (FGD) de verenigingen Dorpsbelangen informeren en op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Op de website en Facebook pagina van FGD treft u steeds de laatste nieuwsberichten aan.

Wie zijn wij?

De Stichting Fêste Grûn Dongeradiel (lees: Vaste Grond Dongeradeel) bestaat uit een brede vertegenwoordiging van bezorgde bewoners uit de Noord Oost regio van Friesland. Een regio waar eveneens volop gas wordt gewonnen, maar die minder dan Groningen in de publieke belangstelling staat. Een gebied dat grenst aan de Waddenzee, een bijzonder kwetsbaar gebied, dat in zijn stille pracht vraagt om bescherming.

De stichting FGD heeft zich ten doel gesteld om vanuit een signalerende en ondersteunende rol zich te beijveren voor een veilig en leefbaar woon/ leefklimaat. Zij weet zich daarbij actief gesteund door vele dorpsbelangverenigingen in de omgeving.

Speerpunten zijn:

- omkering van bewijslast;
- rechtvaardige schade behandeling;
- ondersteuning transitie fossiele energie naar duurzame energie

FGD is van mening dat een aanzienlijk deel van de gaswinningsopbrengsten uit de bestaande winningsgebieden terug moet vloeien naar de regio en dat gaswinning uit nieuwe velden ongewenst en zelfs gevaarlijk is. De gaswinningsactiviteiten in een economisch krimpgebied, zoals Dongeradeel, geven nu reeds reden voor ernstige zorgen die neerkomen op de volgende zaken.

- Bodemdaling vaste land en Waddenzee
- Verandering samenstelling (lees: verzilting) grondwater en op den duur kwaliteit van drinkwater
- Waardevermindering huizen (WOZ daling huizen in gaswinningsgebieden)
- Verandering milieu en leefomgeving

Kleine Velden, het vervolg...

De dagen dat de NAM, Vermillion of andere delfstof winners vrij geruisloos een “klein” gasveld onder Friesland lokaliseerde en ging winnen, lijken definitief tot het verleden te behoren. De regels van Het Grote Gas spel zijn veranderd waarbij de laatste jaren het doen en laten van de gaswinner, mede door de ontwikkelingen in Groningen, onder een vergrootglas is komen te liggen.

Wat niet is veranderd is de rotsvaste overtuiging bij de NAM dat gaswinning een komvormige bodemdaling geeft die geen schade kan geven aan de bebouwing. Tevens zijn door de veranderingen in de bodem miljoenen nodig om de waterhuishouding in orde te houden.

De interesse bij het ministerie van EZK, de NAM en andere winningsmaatschappijen voor N.O. Friesland neemt toe. De kleine velden hebben nog genoeg te bieden waar de kraan in Groningen verder dicht moet. De op stapel staande nieuwe winning bij Ternaard (lees Waddenzee) valt onder de nieuwe vergunningsregeling waardoor het bedrijf een aanzienlijk deel van de opbrengsten terug moet laten vloeien naar de regio. Met verschillende lokale partijen is het zoeken naar de gulden middenweg, mocht Economische zaken groen licht geven voor deze winning. Dat het zover zal komen valt echter nog te betwijfelen gezien de steeds groter wordende tegenstand in de regio.

SODM (Staatstoezicht op de mijnen) heeft de NAM gesommeerd met de juiste gegevens over de bodemdaling in het Amelanderveld te komen. Bij sommige velden blijkt de bodem zich niet volgens de prognoses van de NAM te gedragen. Dat geldt niet uitsluitend voor de Amelandervelden. Onafhankelijke deskundigen wijzen met regelmaat op de onnauwkeurigheid van voorspellende rekenmodellen en de onbetrouwbaarheid van de uitslagen. Welke verrassingen heeft de aangeboorde N.O. Friese bodem in petto? Het plan om via Ternaard een nieuw gasveld onder het Wad aan te boren roept bij velen zorgen op. Wat is het gevolg voor de bewoners en milieu.

De stichting FGD heeft in juni 2017 een 2^e informatieavond verzorgd, waarbij onafhankelijk geoloog Peter v/d Gaag een lezing heeft gehouden over de effecten van mijnbouw in onze regio. Op onze uitnodiging heeft een grote vertegenwoordiging van dorpsbelangen, bewoners en gemeentelijke politiek hieraan deelgenomen.

Omgevingsproces Ternaard

Het omgevingsperspectief is met name voortgekomen uit de gaswinningsplannen Ternaard. Bij de informatieavond 4 december 2017 hierover in Ternaard is gevraagd of het omgevingsproces/perspectief voor de noordoost regio losgekoppeld kan worden van de nieuwe gaswinningsplannen. Dat blijkt mogelijk te zijn. In verband met de pilot 'Omgevingsproces Ternaard' is de stichting FGD gevraagd mee te denken in de afstemmingsbesprekingen die plaatsvinden. Op zich een uitstekend initiatief om, in een economisch krimpgebied, inwoners mee te laten denken over de toekomst en de plannen om een dergelijke regio aantrekkelijk en economisch te vitaliseren. De plannen die er vanuit Economische Zaken zijn om een nieuw gasveld onder Ternaard en de Waddenzee aan te boren en te exploiteren, zijn voorlopig 'on hold' gezet i.v.m. de beschreven pilot. Hoe loffelijk ook de intentie van de van de pilot is, het gegeven dat EZ en ook de NAM als partij meedoen aan dit proces maakt het geheel tot een lastige, waar meerdere mensen en partijen hun twijfels bij hebben.

Vanuit FGD is dan ook aangedrongen om bij de zogenaamde tafelgesprekken deskundigen uit te nodigen die in staat zijn alternatieve perspectieven aan te reiken, opdat niet slechts het economisch perspectief overheerst, zoals te doen gebruike-

lijk bij gaswinningsprocedures. Vanuit dat laatste perspectief blijft FGD betrokken bij de besprekingen en volgt de ontwikkelingen op de voet.

Activiteiten en vergaderingen

Vanuit FGD wordt o.a. deelgenomen aan overige activiteiten, die in het kort hierop neerkomen:

- Maandelijks overleg gemeente Dongeradeel, dorpsbelangen Ternaard en Wierum, Woningbouwvereniging
- Maandelijks overleg met de leden van stichting FGD
- Informatieavonden omgevingsperspectief Noord Oost Friesland
- Aanschrijven van de commissie EZK 2^e Kamer Den Haag
- Ad hoc jaarvergaderingen Dorpsbelangen
- Overleg Waddenvereniging, Wetterskip, Milieudefensie, Tegengas
- Actualiteiten en verslaglegging op de website en Facebook Fêste Grûn
- Contact schadeloket Assen

Zorgen en ontwikkelingen ten aanzien van schademeldingen en schadevergoeding en/of compensatie van burgers

Het is opmerkelijk dat er een officieel Schadeloket te Assen sinds januari 2017 opgericht is, maar dat er geen meldingen binnenkomen. Wellicht minder paradoxaal dat het lijkt, aangezien het loket niet bevoegd is om handelend op te treden inzake schadetoekenning, resp. schadecompensatie.

Tevens is in een gaswinningsgebied ook geen sprake van een rechtvaardige planschade regeling, aangezien individuele bewoners *zelf* dienen aan te tonen dat er een oorzakelijk verband ligt tussen gaswinningsactiviteiten en geconstateerde schade. De ontwikkelingen in Groningen hebben echter geleid tot een versnelling in het te ontwikkelen schadeprotocol voor de bewoners van Groningen. Op dit moment kan een individuele schademeldingen gemeld worden aan de commissie Bodemdeling Fryslan, echter zonder effectieve afhandeling.

Inventarisatie van schademeldingen

Om een beeld te krijgen welke schade er reeds ontstaan is t.g.v. de sinds jaren bestaande gaswinning sinds in onze streek heeft de FGD het op zich genomen om reeds bestaande schades te inventariseren. Daarvoor hebben wij eerder bericht via de dorpsbelangen. Melden kan uiteraard nog steeds en bij voortduring.

Geef aan waaruit de schade bestaat, waar u woont en wie u bent. Eventueel kunt u een foto bijvoegen.

Wij zullen die gegevens bundelen en uitzoeken waar die het beste aangeboden kunnen worden.

Het voordeel daarvan is dat we dan als regio weten hoeveel schadegevallen er zijn ingediend. Daardoor wordt het moeilijker de schades af te doen als incidenten.

Graag ontvangen we uw melding op het onderstaande mailadres:

meldschadenoordoostrisland@gmail.com

Vriendelijke groet Stichting Fêste Grûn Dongeriel.